

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/38/2014
Identifikačné číslo spisu:	1109224546
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1109224546.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v právnej veci navrhovateľov: 1. ZACHEM, a. s. Strážske, so sídlom Priemyselná 720, 072 22 Strážske, IČO: 31 730 191, zast. Mgr. Zuzana Bdžochová, advokátka, Mickiewiczova 6, 811 07 Bratislava, 2. Slovenská chemická spoločnosť a. s., so sídlom Námestie osloboditeľov 70, 071 01 Michalovce, IČO: 31 723 713, proti odporcovi: Cheinko, a. s. Strážske v likvidácii, so sídlom Moskovská 13, 811 08 Bratislava, IČO: 31 724 582, zast. Krechňák & Associates s. r. o., Ulica sv. Vincenta 2, 821 03 Bratislava, IČO: 36 861 286, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Power East, a. s., so sídlom Panenská 24, 811 03 Bratislava, IČO: 36 610 488, zast. LAWCORP, s. r. o., Búdková cesta 22, 811 04 Bratislava. IČO: 36 847 437, o určenie neplatnosti uznesení mimoriadneho valného zhromaždenia, vedenej pred Okresným súdom Bratislava I č. k. 31 Cb/111/2009, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/302/2013-623 zo dňa 16.04.2014, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Navrhovateľ sa v konaní vo veci samej prejednávanéj pred Okresným súdom Bratislava I č. k. 31Cb/111/2009 domáha určenia, že všetky uznesenia mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti odporcu, prijaté mimoriadnym valným zhromaždením spoločnosti odporcu dňa 03.04.2009, vrátane všetkých uznesení zaznamenaných v Notárskej zápisnici N 39/2009, Nz 10877/2009, NCRI 10993/2009 napísanej dňa 03.04.2009 notárskom úrade v Košiciach notárom JUDr. Dagmar Lukáčiovou. ako uznesenie k bodu 2. programu MVZ, uznesenie č. 2 k bodu 2. programu MVZ, uznesenie k bodu 3. programu MVZ, uznesenie MVZ - rozhodnutie o návrhu akcionára na doplnenie a zmenu programu MVZ, uznesenie k bodu 4. programu MVZ, uznesenie k bodu 5. programu MY.7. uznesenie k bodu 6. programu MVZ, uznesenie k bodu 7. programu MVZ, uznesenie k bodu 8. programu MVZ, uznesenie k bodu 9. programu MVZ, uznesenie k bodu 10. programu MVZ, uznesenie k bodu 11. programu MVZ, sú neplatné. Dňa 21.06.2013 oznámila spoločnosť Power East, a. s., že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu, keďže ako akcionár má právny záujem na

výsledku konania a zúčastnila sa aj mimoriadneho valného zhromaždenia odporcu dňa 03.04.2009. Jej postavenie ako akcionára v spoločnosti odporcu môže byť výsledkom konania dotknuté predovšetkým v súvislosti s rozhodnutím o neplatnosti uznesenia, ktorým bolo schválené zrušenie spoločnosti odporcu s likvidáciou. Súd prvého stupňa nepripustil vstup spoločnosti Power East, a. s. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže odporca s jeho vstupom nesúhlasil.

Na základe odvolania vedľajšieho účastníka vo veci rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2Cob/302/2013 - zo dňa 16.04.2014 tak, že pripustil účasť vedľajšieho účastníka na strane odporcu v konaní. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd s poukazom na ust. § 93 O.s.p. dospel k záveru, že predpokladom účasti vedľajšieho účastníka je existencia právneho záujmu na výsledku konania, t. j. že jeho právne postavenie bude ovplyvnené výsledkom sporu. Odporca, na ktorého strane má vedľajší účastník vystupovať, výslovne namietal proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pretože nemá právny záujem na jeho výsledku. Zaoberal sa argumentáciou vyplývajúcou z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 05.02.2013 sp. zn. 3Cdo/188/2012 citovaného v uznesení súdu prvého stupňa, podľa ktorého by sa povaha a účelu občianskeho súdneho konania priechil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený. Konštatoval, že navrhovatelia voči vstupu vedľajšieho účastníka konania nemali námietky, Odvolací súd poukázal na judikát R 79/1999, podľa ktorého v konaní o vyslovenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti má tretia osoba, ktorá podala podnet na vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, právny záujem na výsledku konania vždy, ak jej právne postavenie bude výsledkom sporu ovplyvnené, napríklad tým, že v prípade vyslovenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia nebude mať právo na podiel zo zisku spoločnosti (dividendu). Predmetom konania v prejednávanej veci je vyslovenie neplatnosti uznesení mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti odporcu, ktorého sa vedľajší účastník ako akcionár odporcu zúčastnil a výsledok sporu sa ho dotýka osobitne v súvislosti s rozhodnutím o neplatnosti uznesenia, ktorým bolo schválené zrušenie spoločnosti odporcu s likvidáciou. Za rozhodujúce tak považoval hmotnoprávne kritérium, teda či má vedľajší účastník právny záujem na výsledku sporu a či bude rozhodnutím súdu vo veci samej a úspechom účastníka konania, na strane ktorého vystupuje, hmotnoprávne dotknutý. Nesúhlas účastníka konania voči vstupu vedľajšieho účastníka konania považoval za významný z dôvodu, že až na základe takéhoto nesúhlasu - námietky proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, súd rozhoduje o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania uznesením. Ak by námietka proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania nebola podaná, súd by pokračoval v súdnom konaní s vedľajším účastníkom bez potreby osobitného rozhodnutia. Právny záujem vedľajšieho účastníka ako akcionára je daný tým, že úspech odporcu v spore má hmotnoprávny vplyv na práva vyplývajúce akcionárovi z usl. § 220, § 200a ods. 3 Obchodného zákonníka. § 75 ods. 1, § 219 ods. 2, § 176a a nasl. Obchodného zákonníka. Na základe takéhoto právneho záveru v súlade s ust. § 220 O.s.p. napadnuté uznesenie sudu prvého stupňa zmenil a vstup vedľajšieho účastníka na strane odporcu pripustil.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu včas podal dovolanie odporca. Pripustnosť dovolania odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie je právoplatným zmeňujúcim uznesením odvolacieho sudu. pričom nejde o žiadne z uznesení vymenovaných v § 239 ods. 3 O.s.p. a dovolanie je prípustné podľa § 236 ods. 1 v spojení s § 239 ods. 1 písm. a) Os.p.. Dovolacím dôvodom je nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 24i ods. 2 písm. c) O.s.p., a postupom odvolacieho súdu sa odporcovi odňala možnosť konať pred súdom, a to aj tým, že napadnute rozhodnutie je nepreskúmateľné. Odvolací súd napadnutým uznesením pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania napriek nesúhlasu odporcu, teda účastníka konania, na ktorého strane má vedľajší účastník vystupovať. Za rozhodujúce súd považoval to, či bude vedľajší účastník rozhodnutím súdu vo veci samej hmotnoprávne dotknutý, s čím sa odporca nestotožňuje. Súhlas účastníka, na ktorého strane má vedľajší účastník v Konaní vystupovať, považuje za je nevyhnutnú podmienkou pre pripustenie jeho vstupu dokonania. Vedľajší účastník môže procesnými úkonmi zasahovať do priebehu konania a ovplyvňovať ho. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 3 Cdo 188/2012 z 05.02.2013; 4 Obo 151/2007 z 24.06.2008), ale aj Ústavného súdu SR (sp. zn. PL. ÚS 1/2014 z 29.01.2014) a Najvyššieho súdu ČR, pričom poukázal aj na rozhodnutia krajských í.; SR. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd rozhodol v rozpore s ustálenou

judikatúrou, čo je v rozpore s princípom predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a znamená porušenie práva na súdnu ochranu, keďže súdy nemôžu rovnaké alebo analogické situácie nešiť spôsobom, pokiaľ ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť. Podľa dovolateľa odvolací súd otázku relevancie nesúhlasu hlavného účastníka, na ktorého strane má vedľajší účastník vstúpiť do konania, riešil inak ako vyplýva zo súdnych rozhodnutí vymenovaných dovolateľom, mal navyše povinnosť objektívne, rozumne, presvedčivo a preskúmateľne toto odchylenie sa odôvodniť. Keďže tak neučinil, je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

K dovolaniu sa vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu. Poukázal na svoje tvrdenia akceptované odvolacím súdom, ktoré vychádzajú z dikcie ust. § 93 ods. 4 O.s.p., z ktorej je zjavné, že súhlas odporcu so vstupom vedľajšieho účastníka na jeho stranu nie je nevyhnutnou podmienkou pripustenia jeho vstupu do konania. Samotný zákon počíta so situáciou, kedy títo účastníci nekonajú v zhode a tak nepovažuje za nevyhnutný súlad vôle a úkonov hlavného účastníka a vedľajšieho účastníka. Podstatným pre vedľajšieho účastníka je to, že výsledok konania ovplyvní i jeho hmotnoprávne postavenie. Vedľajší účastník tak môže do konania prispieť relevantnými skutkovými zisteniami či právnymi otázkami podstatnými pre rozhodnutie vo veci. Jedinou podmienkou jeho vstupu do konania je právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania podľa § 93 ods. 1 O. s. p.. Takýto výklad zákona má oporu v judikovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3 Obo 21/98 publikovanom v Zbierke stanovísk N S SR a rozhodnutí súdov SR č. 4/1999, o ktoré oprel svoje rozhodnutie aj odvolací súd. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3 Cdo 319/2009 z 09.12.2010. v ktorom Najvyšší súd SR ako dovolací súd výslovne aproboval postup odvolacieho súdu, ktorý napriek nesúhlasu všetkých účastníkov konania pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania, pretože mal právny záujem na výsledku konania. V konaní vo veci samej sa navrhovateľ domáha určenia neplatnosti uznesení, ktoré prijalo mimoriadne valné zhromaždenie odporcu zo dňa 03.04.2009. Právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania spočíva v tom, že ak súd návrhu vyhovie a uznesenia vyhlási za neplatné, potom nebude možné pokračovať v likvidácii spoločnosti odporcu a túto likvidáciu ukončiť a vedľajšiemu účastníkovi nevznikne hmotné právo na podiel na likvidačnom zostatku, nevznikne mu právo rozhodovať o schválení alebo neschválení účtovnej závierky zostavenej ku dňu skončenia likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku; zanikne právo akcionára požiadať súd, aby odvolal likvidátora vymenovaného valným zhromaždením a nahradil ho inou osobou; keďže nedôjde k ukončeniu likvidácie, nedôjde ani k zániku spoločnosti odporcu, kedy by inak zanikli všetky akcionárske práva. Ak súd návrh zamietne, napadnuté uznesenia M V Z odporcu budú naďalej platné, čo má rovnako vplyv na existenciu spoločnosti a tým na práva akcionára tak, ako uviedol. Jednoznačne zrušenie a likvidácia akciovej spoločnosti odporcu má priamy dopad na hmotnoprávne postavenie akcionárov odporcu, teda i vedľajšieho účastníka. Navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p. k skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa i § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením a keďže dovolanie žalovaného smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok podľa § 239 ods. 1 písm. a O.s.p. prípustný.

Dovolateľ ako dovolací dôvod uviedol nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ako aj mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, tým, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a je v rozpore s ustálenou judikatúrou.

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami medenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Zákonné ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vzhľadom na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd predovšetkých skúmal, či v konaní nedošlo k uvedeným vadám konania.

Z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj čiastočne zmiňujúcemu a čiastočne potvrdzujúcemu rozsudku), ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závažný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Dovolateľ vidí odňatie možnosti konať pred súdom v nepreskúmateľnosti rozhodnutia, teda že toto nespĺňa predpoklady kladené ust. § 167 v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p., ako aj vtom, že bola porušená zásada predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

V súvislosti s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci najvyšší súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybou v aplikácii práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Najvyšší súd vychádzajúc z dovolacích námietok sa v súvislosti s podmienkami vstupu vedľajšieho účastníka do konania zamerá na prieskum možného porušenia princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktoré zároveň majú vykazovať znaky nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 93 ods. 1 O.s.p. sa ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Vychádzajúc z dvoch renomovaných komentárov k Občianskemu súdnemu poriadku (Stevček a kol., C.H.BECK; Mazák, ASPI) ako aplikateľných zdrojov právnej doktríny, možno vyvodiť, že zhodne ako predpoklad účasti vedľajšieho účastníka formulujú len existenciu právneho záujmu na výsledku konania, teda že jeho právne postavenie bude ovplyvnené výsledkom sporu. Ako podmienku neuvádzajú nevyhnutné udelenie súhlasu tzv. hlavného účastníka (na stranu ktorého vedľajší pristupuje), keďže samotný zákon predpokladá možnosť zásahu sudu podľa odseku 4 v prípade, že takýto vedľajší účastník bude postupovať v rozpore s predpokladom súladnosti postupu účastníkov na jednej strane. Postavenie vedľajšieho účastníka charakterizujú rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastníka, stranu ktorého sa pripojil, avšak jeho postavenie je limitované zákonom tým že nemôže disponovať predmetom konania, nemôže podať návrh na obnovu konania, môže podať odvolanie, iba ak takéto právo má účastník, jeho

odvolacia lehota je viazaná odvolacou lehotou účastníka, nemôže podať odvolanie ani dovolanie proti vôli účastníka.

Prirodzene, predvídateľnosť súdneho rozhodnutia je formovaná aj existujúcou rozhodovacou praxou súdov, najmä judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Pokiaľ používame pojem judikatúra, dôležitým je ozrejmiť si, či je používaný v správnom kontexte a pri zachovaní toho, čo obsah tohto pojmu predpokladá. Charakter tohto pojmu je v súčasnosti často deformovaný zavádzajúcim výkladom jednotlivých rozhodnutí, ktoré majú slúžiť na podporu tvrdení prezentovaných v rámci určitého konania účastníkom. Takáto právna argumentácia potom často vedie k zdaniu, že súd „prelomil“ ustálenú judikatúru bez dostatočného odôvodnenia a teda jeho rozhodnutie trpí vadou, ktorú je potrebné odstrániť resp. napraviť. Právna argumentácia poukazom na tzv. ustálenú alebo konštantnú judikatúru však musí spočívať na skutočne ustálenej judikatúre, teda na dostatočne všeobecných rozhodnutiach, ktoré sa bez výhrad na prejednávanú vec môžu a majú aplikovať. Nesmierne dôležitá je v takom prípade precízna aplikácia totožnosti alebo aspoň veľmi blízkej obdobnosti skutkových okolností použitého judikátu, bez vytrhávania z odôvodnenia rozhodnutia podľa toho, ako sa to práve hodí do argumentácie toho - ktorého účastníka.

Za ustálenú judikatúru pre účely jej záväznosti a potreby odôvodnenia od odchýlenia sa od takéhoto záväzného názoru najvyššieho súdu má významnú hodnotu aj to, či bolo takéto rozhodnutie publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR (ďalej len „Zbierka“), teda bolo odsúhlasené príslušným kolegiom, pripomienkované a je tak považované a súčasť ustálenej judikatúry v obdobných veciach. Až pokiaľ určitý právny názor bol opakovane potvrdený najvyšším súdom, ide skutočne o ustálenú judikatúru, teda o názor najvyššieho súdu, nie iba o názor jedného senátu (Bobek M., Kühn Z. a kol: Judikatúra a právni argumentace. 2. vydanie. Auditórium Praha 2013, str. 112).

Dovolaťel poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 188/2012 zo dňa 05.02.2013. Toto rozhodnutie bolo publikované v Zbierke č. 4/2014 pod č. 62 s nasledovnou právnou vetou (ktorá vystihuje, čo bolo predmetom konania a v čom je potrebné vidieť relevanciu tohto rozhodnutia): Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamena, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený.

Z obsahu rozhodnutia vyplýva, že sa predovšetkým zaoberal otázkou, aký charakter má vstup a činnosť vedľajšieho účastníka - právnickej osoby podľa ust. § 93 ods. 2, u ktorej sa automaticky predpokladá právny záujem na konaní, čo konštatuje samotný najvyšší súd v tomto rozhodnutí a vyplýva to aj z dovolaťelom citovaného nálezu ústavného súdu, ku ktorého použiteľnosti je vysvetlenie obsiahnuté v ďalšom texte. V tomto kontexte je teda potrebné vnímať použiteľnosť tohto názoru najvyššieho súdu, ktoré sa nevysporiadalo s existenciou iného - opačného rozhodnutia NS SR. a to rozhodnutia v obchodnej veci. rovnako publikovaného v Zbierke (sp. zn. 3 Obo 21/98). V danej veci súd ani nerozhodoval o prípustnosti vedľajšieho účastníka z dôvodu nesúhlasného stanoviska hlavného účastníka, rozhodoval o možnosti podania odvolania účastníkom bez toho, aby sa k takémuto úkonu vôbec hlavný účastník vyjadril, teda predmetom konania bola úplne odlišná právna otázka, s ohľadom na čo treba vnímať aj spôsob, akým je rozhodnutie odôvodnené.

Rozhodnutie NS SR č. k. 3 Cdo 188/2012 precízne formuluje základné predpoklady vedľajšieho účastníctva tak, ako sú formulované aj v iných rozhodnutiach senátov najvyššieho súdu, pričom tento vývoj nemožno prehliadnuť ani vo veci prejednáwanej. Totožné závery o nevyhnutelnosti udelenia súhlasu hlavným účastníkom vyplývajú aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 82/2013 z 15.05.2013 kde vyslovil, že takýto nesúhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. V konaní uplatnený nesúhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4 Obo/151/2007 (ako súd odvolací), avšak v predmetnej veci nebola vôbec skúmaná otázka existencie dôležitého právneho záujmu, keďže sa priamo vychádzalo z predpokladu, účasti vedľajšieho

účastníka v konaní, ktorým je súhlas hlavného účastníka. Nejde však o rozhodnutie majúce charakter publikovaného judikátu, neprekúmané dovolacím súdom.

Dovolateľom citované uznesenie ústavného súdu (PL. U S 1/214-9) je uznesením, ktorým ústavný súd omietol návrh okresného súdu na vyslovenie nesúladu ust. § 93 ods. 2 O.s.p. s čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Jeho závery sú pre prejednávajúcu vec neaplikovateľné, keďže ide o otázku vstupu do konania takého vedľajšieho účastníka, ktorého právny záujem na konaní sa ex lege predpokladá. Ústavný súd skúmal (ako sám uvádza „len okrajovo“), do akej miery je zásahom do práv účastníka na informačné sebaurčenie (t. j. práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním osobných údajov) vstup vedľajšieho účastníka do konania, pričom len naznačil bez ďalšieho výkladu, že pre tento účel sa javí ako vhodný výklad smerujúci k potrebe udelenia súhlasu dotknutého hlavného účastníka, a to s poukazom práve na rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 4 Obo 151/2007.

Ďalším rozhodnutím, ktoré možno uviesť v súvislosti s tým, či možno konštatovať existenciu „ustálenej judikatúry“ pre túto právnu otázku, je rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 319/2009 zo dňa 06.10.2010. kde sa výslovne uvádza, že predpokladom, prípustnosti vedľajšieho účastníctva v konaní je právny záujem toho, kto chce vstúpiť do konania, na výsledku sporu (t.j. jeho právny záujem na úspechu účastníka, na strane ktorého chce vstúpiť do konania). Takýto záujem má ten, právne postavenie ktorého bude rozhodnutím súdu priaznivo alebo nepriaznivo ovplyvnené. Vždy však treba, aby záujem na úspechu účastníka sporu opieral o konkrétne právo alebo právny vzťah k niektorému z účastníkov, pričom tu najvyšší súd odkazuje na svoje ďalšie rozhodnutia z 11. júna 2009, sp. zn. 5 Cdo 308/2008 a sp. zn. 3 Obo 21/1998. Toto rozhodnutie má k skutkovému stavu veci prejednávanej najbližšie, keďže rieši otázku prípustnosti vedľajšieho účastníctva za predpokladu, že hlavný účastník s ním nesúhlasí a v konaní je potrebné skúmať existenciu právneho záujmu na výsledku konania. Najvyšší súd ako súd odvolací označil za správny záver odvolacieho súdu, že pokiaľ existuje dôležitý právny záujem na výsledku sporu na strane vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (vyvodený z toho, že je veriteľom žalovaného a možnosť uspokojenia jeho pohľadávky voči žalovanému môže byť znížená, pokiaľ bude predmetnej žalobe o určenie vlastníctva vyhovieť), nie je rozhodujúci nesúhlas žalovaného s účasťou vedľajšieho účastníka na jeho strane v konaní.

Z vyššie uvedeného možno dospieť k záveru, že nieje dostatok takých jednoznačných rozhodnutí jednotlivých senátov Najvyššieho súdu SR. z ktorých by sa dala dôvodiť existencia ustálenej judikatúry vo vzťahu k prípustnosti vedľajšieho účastníctva s ohľadom na riešenie otázky vzťahu medzi potrebou udelenia súhlasu hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho stranu ako jediným a nevyhnutným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva. Tu však najvyšší súd zdôrazňuje, že vždy je potrebné veľmi opatrne a precízne skúmať dôvody, pre ktoré vstupuje intervenient do konania, pokiaľ súd mieni jeho vstupu vyhovieť napriek vyslovenému nesúhlasu účastníka, na ktorého strane bude vystupovať.

V prejednávanej veci je predmetom konania vyslovenie neplatnosti uznesení odporcu, kde navrhovateľmi sú jeho akcionári, ktorí s prijatými uzneseniami nesúhlasia, resp. rozporujú ich platnosť (v tejto fáze konania je irelevantné, z akých dôvodov). Ďalší akcionár odporcu do konania vstupuje na strane kapitálovej obchodnej spoločnosti, ktorej je účastníkom, akcionárom, teda majetkovým podielnikom, na ktorého postavenie bude mať jednoznačne výsledok sporu vplyv. Táto osoba - akcionár - nijakým iným spôsobom do konania vstúpiť nemôže, hoci jeho právne postavenie sa jednoznačne v prípade úspechu alebo neúspechu odporcu v konaní zmení a zasiahne do jeho majetkových práv chránených ústavou. Nemôže sám podať žalobu, keďže sám za prijaté uznesenia hlasoval a má za to, že sú platne prijaté. Nemôže tak vystupovať na strane navrhovateľov (ktorí dokonca vyslovili súhlas s jeho vstupom). Proti nemu žalobu podať nemožno, keďže jedinou pasívne legitimovanou osobou v sporoch o platnosť uznesenia valného zhromaždenia je právnická osoba, ktorej sa uznesenie týka.

V uvedenom kontexte sa javí rozhodnutie R 79/1999 (o ktoré oprel svoje zmeňujúce rozhodnutie odvolací súd) rozhodnutím, ktoré doposiaľ nebolo ustálenou judikatúrou prekonané tak, že by sa s jeho dôvodmi novšie rozhodnutie najvyššieho súdu zaoberalo a prijalo názor odlišný a jednotný. Je potrebné prisvedčiť názoru v ňom prijatému a stotožniť sa s tým, že v konaní o vyslovenie neplatnosti uznesenia

valného zhromaždenia akciovej spoločnosti má tretia osoba, ktorá podala podnet na vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, právny záujem na výsledku konania vždy, ak jej právne postavenie bude výsledkom sporu ovplyvnené tak závažným spôsobom, ako nepochybne v prípade rozhodovania o uznesení majúcom dopad na majetok spoločnosti je. Vo veci prejednávanej je takýto právny záujem jednoznačne daný a neodškriepiteľný, keďže akcionár, ktorého záujem smeruje k likvidácii obchodnej spoločnosti, na ktorej sa podieľa a mal by mať podiel na likvidačnom zostatku, bude výrazne dotknutý výsledkom konania, ktorého záverom môže byť vyhlásenie prijatého uznesenia za neplatné, teda následkom potenciálne môže byť navrátenie spoločnosti do stavu pred jej zrušením a vyhlásením likvidácie. Z právneho hľadiska je bez potreby ďalšieho teoreticko-právneho vysvetľovania zjavné, že je obrovský rozdiel medzi konaním a nakladaním s majetkom spoločnosti, ktorá je zrušená a speje k zániku (teda všetky úkony likvidátora môžu smerovať len k likvidácii spoločnosti a odpredaju jej majetku) a spoločnosťou fungujúcom v normálnom režime. Z toho vyplývajú aj odlišné očakávania akcionára spojené s jeho právom podieľať sa na majetku takejto spoločnosti, ako aj legitímneho očakávania trvania existencie akciovej spoločnosti ako takej.

K namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia možno len konštatovať, že právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p., aplikovateľného v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. aj na uznesenie. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Citovaná norma sa v rovnakej miere uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Právo na odôvodnenie bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania, musí však spĺňať limity zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadne) otázky a námietky vznesené účastníkmi v priebehu konania. Uvedený záver vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý zdôrazňuje, že sa nevyžaduje, aby na každý argument účastníka, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ale ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (R. c. Š., G. c. G.). Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil práve použitím už existujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu a vyporiadal sa aj s námietkami súvisiacimi s potrebou udelenia súhlasu hlavného účastníka pre účasť intervenienta v konaní. Jeho rozhodnutie nebolo arbitrárne ani prekvapujúce.

S poukazom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je právne správne, preskúmateľné a nemožno konštatovať jeho prekvapivosť či nepredvídateľnosť s ohľadom na rozštiepenú judikačnú prax. Je dostatočne odôvodnené, preskúmateľné a netrpí vadami, ktoré by mohli viesť ku konštatovaniu, že ním bolo účastníkovi odňaté právo konať pred súdom. Z týchto dôvodov Najvyšší súd podľa ust. § 243b O.s.p. zamietol.

Dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

V dovolacom konaní nebol dovolateľ procesné úspešný. Procesné úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov do volacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.): dovolací súd mu túto nepriznal, keďže nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.